

Visepresidenten har ordet

Samarbeid om samfunns-sikkerhet

Nordområdekonferansen i Harstad er nettopp avsluttet, en konferanse som samlet militære og sivile beslutningstakere og operative "fotfolk" til seminar og diskusjon om samfunnsikkerhet. Konferansen ble arrangert av Fylkesmannen i Troms og Midtre-Hålogaland sivilforsvarsdistrikt.

Fra Justis- og politidepartementet møtte statssekretær Terje Moland-Pedersen. Han var tydelig på at regjeringen står overfor store budsjettmessige utfordringer, og at det ikke er gitt at man i en tøff budsjettprosess kan klare å opprettholde trykket på beredskap og samfunnsikkerhet. Det er ikke lett å skulle velge mellom mer politi i gatene og nye uniformer til Sivilforsvaret, og mange gode og viktige saker må dessverre velges bort.

I diskusjonene som fulgte i kjølvannet av innleggene kom det frem at fagmiljøene innenfor samfunnsikkerhet og beredskap fremstår altfor splittet og motsetningsorientert. Dette gjelder både innenfor Forsvaret og den sivile beredskap. Når Hærmiljøet "slåss" mot de mørkeblå om våpenanskaffelser, eller når Luftforsvaret er splittet i to leire, så blir det ikke lett for ufaglærte beslutningstakere å finne ut hvem man skal høre på. Resultatet blir at man velger å legge ting på is i påvente av roligere og mer samstemte tider, eller at andre samfunnsområder får ressursene.

Det samme gjelder innenfor sivil beredskap: Prosessene rundt innføring av felles nødnummer (112) og kryptert nødnett er eksempler på at det ikke er så lett å få til nye og viktige operative fremskritt i et lite land som Norge. Og når brannmiljøet og sivilforsvarsmiljøet kjemper mot hverandre, så blir det kanskje "roligere" for politiet, men det gir oss neppe bedre beredskap. Når man ikke klarer å oppnå konsensus innenfor samme fagmiljø, blir det en enkelt jobb for beslutningstakerne å nedprioritere beredskap til fordel for andre og viktige saker.

Grunnen til disse interne kampene

skyldes sannsynligvis knapphet på ressurser innenfor svært viktige samfunnsområder. Slikt skaper naturlig nok frustrasjon blant fagpersoner som ofte har en idealistisk tilnærming til sitt yrkesvalg. I tillegg er det snakk om uniformerte etater med sterke korpskulturer og interne lojalitetsbånd. Det er en forventning om å kjøre frem egne saker og "vise flagget", og det er ofte en skeptisk tilnærming til alt som smaker av endring. "What's in it for me" er oftere et utgangspunkt enn "What's in it for us", dvs samfunnets totale beredskap og operative evne.

Det burde være mulig å ha friske diskusjoner og intern dynamikk i prosesser rundt analyser og drøfting av strategier. Og ofte hadde samfunnsikkerheten vært mer tjent med mer åpenhet, diskusjon og nytenkning innenfor ulike etater og fagmiljøer. Evnen til læring og endring er nemlig ikke utpreget i beredskapsmiljøene. Samtidig må man vise større grad av evne og vilje til ta på seg "beredskaps-hatten" og løfte seg opp fra eget fagmiljø for å være med på viktige fellesstrategiske valg. I hvert fall når den norske redningstjenesten er tuftet på det såkalte *samvirkeprinsippet*. Svikter evnen til helhetstenkning og lojalitet overfor "beredskapssaken, så vil heller ikke samvirkeprinsippet fungere i en reell situasjon.

For å gjøre noe med dette, må man skape flere arenaer for faglige diskusjoner og aktiviteter på tvers av fagmiljøene. Og man må skape kulturer for diskusjon og meningsutveksling for å ufarliggjøre hverandre og slippe mistenksomhet om "skjulte agendaer". Man må ha fokus på å spille hverandre gode, fremfor å konkurrere om ressurser og oppmerksomhet. Hva virker vel mer overbevisende i en politisk behandling om budsjettildelinger enn at en politimann prater brannvesenets sak? Kanskje man til og med hadde fått mer penger til redning og beredskap gjennom en slik tilnærming.

NORGES FORSVAR

Utgiver:
Norges Forsvarsforening
Stiftet 1886

FORMÅL:

Norges Forsvarsforening arbeider for at forsvarsviljen til enhver tid er levende i vårt folk, og at Norge alltid må ha et forsvar som på en betryggende måte verner landets frihet, uavhengighet og fred.

Ansvarlig redaktør:

Ottar Befring

Redaktør:

Dag Tangen Olsen

Redaksjonsadresse:

Nordengveien 39, 0755 Oslo
Tlf: 22 52 59 96
Mob: 95 70 47 30
e-post: dt-olsen@online.no

Innsending av stoff:

Bruk diskett eller e-post. Signerte artikler står for artikkelforfatterens regning, og uttrykker ikke nødvendigvis Norges Forsvarsforenings syn.

Foreningssaker, abonnement og annonser:

Norges Forsvarsforening

Tlf: 23 19 62 60
Fax: 23 19 62 70
Sporveisgaten 29 Oslo
Postboks 5235 Majorstuen, 0303 Oslo
e-post: foreningspost@forsvarsforening.no
Web: <http://www.forsvarsforening.no>

Abonnementpris:

Kr 400,- pr år. 10 utgivelser i året.
Løssalg kr 60,-
Ingen utgivelser i juli og august.

Opplag:

10 000

Grafisk produksjon:

Merkur-Trykk grafisk produksjon
synne@merkurtrykk.no

Forside: Finsk NH90 over Troms under øvelse Cold Response

Foto: Claus Anders Østby

ISSN 0029-1692

